

DVIDESIMT TREČIOJI PAMOKA

Skaitvardžių linksniavimas.

1. a) Knygų kainą yra penki doleriai.
b) Už knygą sumokėjau penkis dolerius.
2. a) Klāsėje yra trys langai.
b) Atidariau vieną langą, o dviejų negalėjau atidaryti.
3. Aš sėdžiu ketvirtame suole.

Į kokių klausimus atsako pabrauktiėji skaitvardžiai?
Lietuvių kalboje skaitvardžiai linksniuojami. Yra daug kalbų,
kurių šios ypatybės neturi. Tai rōdo lietuvių kalbės turtingumą.
Vienas - linksniuojamas kaip pirmos linksniuotės būdvardžiai
žėmas, mažas, aukštas.

	<u>Vyr. g.</u>	<u>Mot. g.</u>	<u>Vyr. ir mot. g.</u>
V. kas?	dù	dvi	trys
K. ko?	dviejų	dviejų	trijų
N. kam?	dviem	dviem	trims
G. ką?	dù	dvi	tris
Įn. kuo?	dviem	dviem	trimis
Vt. kame?	dviejuosė	dviejosė	trijuosė, trijosė
V. kas?	keturi	kėturios	G. ką? kėturis kėturias
K. ko?	keturių	keturių	Įn. kuo? keturiais keturiomis
N. kam?	keturiems	keturioms	Vt. kame? keturiuosė keturiosė

Išlinksniúokite žodžiù vienas áukštas mēdis, vienà pilnà taurē, dù gerì draugaĩ.

Vienúolika, dvýlika..... devyniólika vienāskaitos galiniñko linksnyje rašomi b e n o s i n ė s.

Ar girdėjai apie (ką?) dvýlika brólių, júodvarniais lāksčius? Pririñkome ir pařvežeme vienúolika pintinių obuolių.

Skaĩtvardžiai, susidedā iš kelių žodžių, yrà s u d u r t ĭ - n i a i skaitvardžiai.

Pāvyzdžiui dvidešimt penkì, šėšiasdešimt dù, šiñtas trisdešimt keturì.

Pažiūrėkime, kaip linksniúojami tókie skaitvardžiai.

V. kas?	dvidešimt penkì	dvidešimt penktas
K. ko?	dvidešimt penkių	dvidešimt penkto
N. kam?	dvidešimt penkiems	dvidešimt penktám
G. ką?	dvidešimt penkis	dvidešimt penktą
Įn. kuo?	dvidešimt penkiaĩs	dvidešimt penktù
Vt. kame?	dvidešimt penkiuosė	dvidešimt penktamė

Dauginiai skaitvardžiai

Prisimiñkime, kad yrà daiktāvardžių, kuriē vartójami tik daugiskaitoj dūrys, žirklės, rēplės, kėlnės, marškiniaĩ, mėtai, šukos, ir kt. Su tokiaĩs daiktāvardžiais vartójami d a u g ĭ - n i a i skaitvardžiai.

Dvėjos dūrys, trėjos žirklės, ketverì marškiniaĩ, penkerì mėtai.

Dauginių skaitvardžių linksniavimas.

Vyr. giminė			Moter. giminė				
V. kas?	dvejį	metai	dvėjos	dūrys		ketveri	trėjys
K. ko?	dvejū	mētų	dvejū	dūrų		ketvery	trėjys
N. kam?	dvejiems	mėtams	dvejoms	dūrimis		ketveriems	trėjoms
G. ką?	dvejūs	metūs	dvejās	duris		ketverjus	trėjās
Įn.kuo?	dvejaįs	mėtais	dvejomis	dūrimis		ketverjais	trėjomis
Vt.kame?	dvejuosė	mėtuose	dvejosė	dūryse		ketverjuose	trėjose

Išlinksniuokite žodžių ketverį metai, trėjos žirklys, dvejį akinių akiniai.

Namų darbas

ketveri
trėjys
ketvery
trėjys
ketveriems
trėjoms
ketverjus
trėjās
ketverjais
trėjomis
ketverjuose
trėjose

Pabraukite kiėkinis skaitvardžius viėna lėnija, dauginius - dviėm. Viršujė pažymėkite jū liėksnį.

1. ^{Ko}Dvejū mētų tai ne ^{Ko}dviejū dienū dārbas.
2. Po ^{Ko}trijū dienū māno sesutė bus jau ^{Ko}trėjū mētų.
3. Jau ^{Kas}penkeri mėtai, kai aš lankau mokỹklā.
4. Po ^{Ko}dvejū mētų aš jau būsiu ^{Kame}aštuntame skỹriuje.
5. Māno kambarỹs turi ^{Ka}dvejās duris.
6. Aš esū ^{Kuo}trejaįs mėtai vyrėsnis už brólį.
7. Māno sesutė yrā ^{Kas}ketveriaįs mėtai jaunėsnė už manė.
8. Gavaū iš dėdės ^{Ka}viėnā plokštėlė ir penkiolika knỹgų.
9. Pasodinome ^{Ka}kėturias pušis ir ^{Ka}dvỹlika eglāičių.
10. ^{Ka}Tris vālandas pralėidome sodė.

Perrašykite, įrašydami tinkamus skaitvardžius.

Po (4) ^{keturių} pamokų ėjome žiūrėti filmų. Tamsiamė kambaryje
jau buvo paruošta (30) ^{tridesimt} kėdžių, mat, (6) ^{šeši} ir (7) ^{septyni} skėriai ėjo kartu.
(6) ^{penkiolika} skėriuje yra (15), o (7-me) - (14) ^{septimtaine} mokinių, tačiau šiaandien
(2) ^{du} nebuvo.

Mātėme Eglę, žalčiū karaliene. (3) ^{trys} sėserys mąudėsi jūroje.
(1) ^{vienas} mergaitės rūbuose buvo įliūdęs žaltys. Žaltys išsiderėjo, kad
Eglė už jō tekės. Vėliau, būdamą karaliene, Eglė ^{tris} turėjo (3) sūnus
ir (1) ^{vieną} dukterį. Nė vienas iš (3) ^{trijų} sūnų neišdavė tėvo vardo (9) ^{dėvyniams}
Eglės bróliams, tik dukrėlė Drebulė.

Po tō mātėme pāsaką apie (12) ^{dvylika} brólių, júodvarniais lāks-
čiusių. Kaip tik užtėko laiko (2) ^{dvejų} filmams pamatyti.

Perrašykite, įrašydami tinkamus skaitvardžius.

Jau prieš (3) ^{tris} savaites tėvėlis buvo pažadėjęs vėztis mūs
slidinėti. Ten ketinome pralėisti (5) ^{penkias} dienas. Mūsų lankė (94-ių)
mėlių keliōnė ir (5) ^{penkias} idōmios diēnos. Tōs (3) ^{trys} savaitės prabėgo
labai greit. Aš pats susipakavau savo lagaminą. Čia buvo (4) ^{keturi}
marškiniai ir (4) ^{keturias} kelnės, (2) ^{du} poros bātų ir (6) ^{penkias} poros kójinių.
Pāemiau ir (2) ^{du} megztinius. (2) ^{du} turėtų užtėkti, juk važiuojame
tik (5) ^{penkioms} dienoms, o ne (3) ^{trims} savaitėms.

Pabudaū (1-mas) ^{pirmas}. Būvo jau (6) ^{šešta} valandą rýto. Per (15) ^{penkiolika}
minūčių apsirengiau ir padėjau tėvėliui sudėti daiktus į mašiną.
(8) ^{Aštunta} vālandą mūsų mašiną pajudėjo į keliōnę.